

s. Aleša Stritar

Priprava na božič

Iz dneva v dan hitimo, hitimo ... skorajda nimamo časa pozdraviti znanca, kaj šele koga obiskati.

Ustaviti bi se bilo treba, najti stik z Bogom v sebi in nato še z drugimi ljudmi, predvsem v svoji družini.

Tako priložnost ponuja praznični čas. Na adventnem vencu smo prižgali prvo (drugo, tretjo ...) svečo, praznik se bliža. Še je prilika, da si vzamemo nekaj časa in pripravimo kaj lepega za praznike.

Za pripravo na praznik si je treba vzeti čas. Ne bojte se, da bi kaj zamudili, če se nekaj večerov posvetite drug drugemu in skupaj pripravite kaj lepega za praznike. Pa še pogovorite se lahko ob tem. Prav pogovor bo dal zvezdicam, svečkam, angelom tisti pravi lesk, pomen in smisel božičnega praznika, ki ostane kot lep spomin, da ga želimo vsako leto ponoviti, napraviti še bolj prijeten večer.

Krščansko praznovanje ni samo pospravljanje stanovanja, nakupovanje daril, piškoti in potica, jelka in jaslice. Tudi vse to prispeva k prazniku, vendar je poudarek drugje: sprejeti v svoje srce Boga in človeka, ki živi ob meni. Tega pa se seveda ne da kupiti. Treba se je potruditi. Pravi okras, ponos in veselje našega doma naj postanejo naša srca, ki so sprejela Boga. Potem bodo tudi razni okraski in darila izraz naše notranje naravnosti, duhovnega bogastva.

Če okraske kupujemo, nas kaj hitro premami bleščanje blaga, ki ga ponujajo police trgovin in stojnic. In ob vsem bleščanju in nakupovalni vnemi skoraj nimamo več časa za otroke, moža, ženo, soseda... Kaj, če bi letos okraske izdelali sami? Ob takem delu se družina zbliža, o marsičem se lahko pogovorimo in se bolj povežemo. Ob drobnem, nezahtevnem ročnem delu, se človek umiri, sprosti. Ni tako važna vrhunska kvaliteta izdelka. Ob kakšni nerodnosti se še nasmejimo. Preprosto se veselimo skupnega bivanja, veseli smo, da imamo drug drugega in ob tem že prihaja med nas Bog, ki rad prebiva med ljudmi, ki je Bog z nami, ki se veseli vsakega od nas. Lahko si kakšno zapojemo, morda kdaj ob delu (na začetku ali na koncu) preberemo odlomek iz Svetega pisma ali zmolimo npr. desetko rožnega venca. Molitev nas bo zelo povežala (bolj kot gledanje televizije). Tako lahko v enem večeru združimo prijeten klepet, smeh in pogovor z molitvijo in pesmijo.

Ob prebiranju starih slovenskih verskih običajev vzdihnemo: Kako je bilo včasih lepo - vse so delali v nekem miru, danes pa ob vseh medijih ne najdemo več miru in ob konkurenci mnogih pevcev kakor da nas ni več volja zapeti narodno pesem. Kdor zmore naj pritisne na gumb in konkurence ni več - lahko se pogovarjamo, lahko zapojemo... Čez nekaj dni boste ugotovili, koliko ste zamudili - nič, in kaj ste dobili.

Na sveti večer bo praznovanje zelo lepo, ker okraski na mizi, svečke idr. ne bo samo v naglici kupljeno, ampak bo v njih smeh in molitev, pesem in pogovor - in prav zato bo praznik še lepši - ne pa zato, ker so okraski do popolnosti izdelani ...

Kaj ko bi se odločili in naredili zvezdo, angela, svečke ...?

Zvezde

Pomen

Že od nekdaj so zvezde vodile popotnike po suhem in po morju. Še vedno o zvezdah mnogi razmišljajo. Kristjane vodijo k razmišljanju o Bogu, o čudovito urejenem stvarstvu.

Ko bomo delali zvezdice, se bomo pogovarjali, kako so bile zvezde priče Jezusovega rojstva. Prišel je na svet kot ubog otrok in vendar je vladar zvezd in sonc in vsega vesolja.

Izdelava

Slamnate zvezdice

- posoda s toplo vodo
- slamice
- barvna prejica
- grelna plošča štedilnika
- škarje

Če slamo namočimo, bomo lažje delali. Narežemo jo na primerno dolge konce. Lahko jo nekoliko ožgemo na grelni plošči štedilnika (previdno!), da dobi zlat sijaj. Štiri enako dolge slamice (5-8cm) položimo eno na drugo tako, da sestavljajo dvojni križ. V sredini povežemo z barvno nitjo. Krake zvezdic oblikujemo s škarjami. Lahko sestavimo več zvezdic v večjo zvezdo. Prejice ne odrežemo, ampak z njo zvezdico obesimo.

Zvezdice iz traku za pentlje

- trak za pentlje (dobimo ga v papirnicah)
- lepilo
- sponke za papir
- lesena kroglica
- igla in nit
- škarje

Trak za pentlje narežemo na toliko kosov, kolikor krakov bo zvezdica imela. Čim daljši so kosi traku, večji bodo kraki in bolj "odprti". Vsak košček traku zlepimo in spnemo s sponko za papir, dokler se ne posuši. Ko so suhi vsi kraki zvezdice, jih zlepimo skupaj in spnemo s sponkami dokler se ne posušijo. V sredino lahko prilepimo majhno leseno kroglico. Zvezdico obesimo na nit ki smo jo z iglo previdno potegnili skozi enega od krakov. Nit lahko pritrdimo tudi na leseno kroglico ali v stičišče krakov. V tem primeru bo zvezdica visela vodoravno.

Iz samolepilnega barvnega papirja

- samolepilni barvni papir (kolaž papir)
- pisalo
- nit
- škarje

Duhovna in zunanja priprava na božič

Različne oblike zvezd (vsako obliko dvakrat) narišemo na samolepilni barvni papir in jih izrežemo. Preden po dve enaki zvezdi zlepimo mednju dodamo nit, da jih lahko obesimo ali privežemo.

Iz kovinske folije

- kovinska folija
- pisalo
- igla in nit
- škarje

Različne oblike zvezd narišemo na kovinsko folijo in jih izrežemo. V enega od krakov naredimo luknjico skozi katero napeljemo nit. Nekaterim ne dodamo niti.

Iz navadnega papirja

- navaden papir
- pisalo
- igla in nit
- škarje

Različne oblike zvezd narišemo na večkrat prepognjen papir (zelo lepe so iz belega papirja) in previdno izrežemo. Previdno z iglo napeljemo nit skozi enega od krakov.

Postavitev

Zvezdice privežemo na kratke smrekove vejice in z njimi okrasimo praznično mizo ali stanovanje. Lahko jih zataknejo (zlasti tiste bolj trdne iz kovinske folije) za podboje vrat, okenski okvir ipd ali pa jih le položimo ob krožnike. Tiste, ki smo jih opremili z nitjo, privežemo na božično drevesce, na svetilke, na karnise in drugam. Lahko niti na katerih visijo nalepimo na strop in tako v stanovanju ustvarimo "zvezdnato nebo".

Angeli

Pomen

Napravili bomo nekaj angelov - v spomin na tistega, ki je sporočil pastirjem veselo novico o Jezusovem rojstvu, enega v spomin na sporočilo Mariji pa Jožefu in enega, ki prihaja prav k nam in nas vabi, da sprejmemo Jezusa - Odrešenika in zapojemo z angeli: Slava Bogu na višavah ...

Posebno mesto v jaslicah ima angel, ki je sredi noči oznanil: Slava Bogu na višavi in mir ljudem na zemlji. Ponekod mu rečejo kar angel Gloria, ker je na traku, ki ga drži v rokah, napisano vsaj GLORIA, če ne več; npr. GLORIA IN EXCELSIS DEO. Če nam ne uspe napraviti angela, pritrdimo nad hlevček vsaj trak z napisom. (Spomin na čase, ko se je povsod brala maša le v latinščini.)

Angel je Mariji prinesel božje sporočilo, da bo postala božja mati. Privolila je. Angel je Jožefu povedal, kaj se je zgodilo z Marijo in kaj naj stori on. Ubogal je. Angeli so pastirjem naznanili Jezusovo rojstvo in jih s pesmijo pripeljali v hlevček. Veseli so pastirji vzeli to sporočilo zares in našli so Jezusa.

Angeli, ki jih bomo izdelali naj nas spominjajo, da nam Bog tako ali drugače pošilja sporočila. Kako naje odgovarjamo? Marija, Jožef, pastirji so sporočila sprejeli in našli so Jezusa.

Izdelava

Iz filca

- košček filca
- igla in nit
- lepilo za les
- zlat trakec, majhne zlate zvezdice (t.i. svetlice)
- zobotrebec
- lesena kroglica
- pisalo
- volna, vata ali "angelski laski"
- kovinska ali plastična folija
- škarje

Iz filca izrežemo krog in ga prerežemo po sredini (vsaka polovica zadostuje za enega angela). Oblikujemo stožec. Zašijemo ga ali zlepimo. Okrasimo ga z zlatim trakom ali malimi zvezdicami. V vrh stožca nakapljamo nekaj lepila in s spodnje strani vanj porinemo zobotrebec tako, da ga iz stožca gleda slab centimeter.

Lesena kroglica z luknjico bo glava. Skozi luknjico potegnemo nit in jo prilepimo. Nekaj niti pustimo viseti iz luknjice tudi na drugi strani, če seveda želimo angela obesiti. Lahko ga namreč tudi samo postavimo na podlago. Narišemo obraz, prilepimo "lase". To so lahko ostanki volne ali vata ali t.i. angelski laski. S spodnje strani nakapljamo v luknjico lepilo za les in glavo nasadimo na zobotrebec. Krila izrežemo iz kovinske ali plastične folije in jih prilepimo na hrbet.

Iz papirja ali kovinske folije

- pisalo

Duhovna in zunanja priprava na božič

- trši papir ali kovinska folija
- stara vizitka
- igla z nitjo
- škarje

Angela narišemo na trši papir (lahko ga prerišemo iz stare vizitke). Izrežemo in dodamo nit. Tak angel bo ploščat. Če želimo tridimenzionalnega narišimo angela katerega telo bo v obliki polkroga, ki ga nato zvijemo v stožec.

Iz vate

- nekaj kosmov vate
- zlata nit
- škarje

Vato nacufamo in jo na enem koncu stisnemo v kroglico ter zvežemo z zlato nitjo - to bo glava. Na primernih mestih zvežemo manjše kroglice - to bodo roke. Nazadnje zvežemo še osrednji del nekaj nad sredino. To bo oprsje. Nit za vratom pustimo nekoliko daljšo, da angela lahko obesimo. Ker je angel lahek bo prijetno poplesaval ob vsakem vzgibu zraka.

Iz zavese in polivinila

- trši polivinil
- kos stare čipkaste zavese
- igla z nitjo
- lepilo
- zlat prah ali zvezdice - svetlice
- zobotrebc
- lesena kroglica
- pisalo
- volna, vata ali "angelski laski"
- škarje

Iz tršega polivinila (npr. iz mape) izrežemo krog in ga prerežemo po sredini (vsaka polovica zadostuje za enega angela). Čez vso površino polivinila nalepimo staro čipkasto zaveso. Obrežemo tik ob robu polivinila a lepše je če zaveso odrežemo na primerni dolžini in jo pustimo viseti čez rob polivinila. Oblikujemo stožec. Zašijemo ga ali zlepimo. Okrasimo ga z zlatim trakom ali malimi zvezdicami. V vrh stožca nakapljamo nekaj lepila in s spodnje strani vanj porinemo zobotrebec tako, da ga iz stožca gleda slab centimeter.

Lesena kroglica z luknjico bo glava. Skozi luknjico potegnemo nit in jo prilepimo. Nekaj niti pustimo viseti iz luknjice tudi na drugi strani, da bomo angela lahko obesili. Narišemo obraz, prilepimo "lase". To so lahko ostanki volne ali vata ali t.i. angelski laski. S spodnje strani nakapljamo v luknjico lepilo za les in glavo nasadimo na zobotrebec. Krila naredimo enako kot osnovni stožec le da po vzorcu za krila in jih nato prišijemo ali prilepimo na stožec.

Postavitev

Angele obesimo nad jaslice ali z njimi okrasimo božično drevo. Lahko jih obesimo na manjše veje in z njimi okrasimo celo stanovanje. Tiste, ki jim nismo dodali niti razpostavimo ob jaslicah, na praznični mizi, na okenski polici ipd.

Sveče

Pomen

Plameni sveč se ne morejo meriti s svetlobo električne žarnice, pričarajo pa skrivnostno razpoloženje, ki ga ta mehka svetloba vzbudi v človeku. Kakor, da drobni živahni plamenčki prodirajo v srca in zbudajo željo po zblizanju s človekom in Bogom. Svečke širijo svetlobo in toploto s tem, da uživajo same sebe. Vabijo nas, naj tudi mi širimo svetlobo in toploto ljubezni, dobrote, usmiljenja - kakor je to delal Jezus, ko je sebe daroval za druge.

Izdelava

Iz papirja

- trši barvni papir ali lepenka
- pisalo
- igla z nitjo
- škarje

Trši barvni papir ali lepenko prepognemo in narišemo svečko tako, da se rob risbe dotika roba papirja (na pregibu). Izrežemo in ko papir raztegnemo imamo tudi zrcalno risbo svečke. Če smo prav narisali se risbi v sredini stikata. Na notranjo stran svečke napišemo voščilo. Nato ponovno prepognemo po robu. Če nameravamo svečke obesiti na smrečico, vsaki dodamo nit. Namesto svečke lahko izdelamo smrečice.

V orehovi lupinici - plavajoče

- razpolovljene orehove lupinice
- stenj ali drobne svečke za na torto
- kuhalnik
- star lonček
- vosek ali ostanki sveč
- lesena paličica

Ostanke sveč raztopimo v starem lončku ali kar v škatli od kreme. Mešamo z leseno paličico. V raztopljeni vosek na kratko namočimo stenj da le ta otrdi. Nato ga narežemo na 2 cm dolge kosčke. Ostali vosek vlijemo v očiščene orehove lupinice. Počakamo, da se vosek začne trditi in nato potisnemo v sredino otrdeli stenj ali pa drobne svečke za na torto. Lahko dolijemo še nekaj voska, da svečko izravnamo.

Sveča v adventnem vencu

- adventni venček premera 2 dm
- debelejši karton ali lesonit
- žebelj dolg 5cm
- škarje oz. žago, kladivo
- svečo premera 2 cm, dolgo 2-3 dm
- samolepilne številke ali samolepilni kolaž papir ali plastelin

Duhovna in zunanja priprava na božič

- pozlačeni storžki ali drugo okrasje...

Svečo opremimo s številkami od 1 do 24. Lahko uporabimo samolepilne številke ali pa jih izrežemo iz samolepilnega kolaž papirja in prilepimo na svečo. Številke lahko oblikujemo tudi iz plastelina. Svečo segrejemo z dlanjo in na ogreto mesto pritismo plastelin. Številka 1 naj bo pri vrhu sveče, številka 24 pa 5cm ali več od spodnjega konca sveče.

Iz debelejšega kartona (še bolje iz lesonita) izrežemo krog premera 2dm (velikost venčka). V sredo zabijemo žebelj. To je svečnik.

Izdelamo venček. Postavimo ga na svečnik. Na žebelj natakemo svečo. Okrog sveče razporedimo okrašene storže ...

Sveča s storži

- debelejša sveča
- lesen krožnik
- borovi in macesnovi storžki
- zlat razpršilec
- lepilo
- smrekova vejica

Na lesen krožnik prilepimo na zunanji rob "pozlačene" borove storžke, znotraj tega kroga - tik ob sveči pa še macesnove. Med storžke lahko zatakemo kratko smrekovo vejico.

Postavitev

Na praznični večer in na sam praznik osvetlijo našo mizo, ko se zberemo ob njej, plavajoče svečke v orehovitih lupinicah. Vsakemu članu družine jo postavimo h krožniku v posodico z vodo ali pa jih razvrstimo po sredini mize.

Pripravimo toliko svečk iz papirja, kolikor nas bo pri praznični mizi. Svečke vsakemu postavimo ob krožnik, lahko jih obesimo tudi na smrečico.

Svečo s 24. številkami prižigamo vsak večer adventa in ob njej razmišljamo, molimo, beremo sv. pismo, prepevamo, se pogovarjamo, smo skupaj.

Za praznični večer lahko na mizo postavimo tudi posebej okrašeno svečo, npr. s storži.

Voščilnice

Skupaj z novoletnimi so postale božične voščilnice del priprav na praznike. Nosijo radost, pa tudi bolečino. Preko njih lahko v pristrčnem veselju ohranjamo stik z znanci, s prijatelji, s sorodniki po vsej domovini, po vsem svetu. Toda koga vse uvrstiti na spisek - to je včasih res težko. Največkrat se odločimo za tiste, ki so nam uspeli pisati prejšnje leto, pa tiste, ki žive daleč in se z njimi redko srečamo.

Od kod izvirajo božične voščilnice? Prvo je menda poslal leta 1843 sir Henry Cole, ustanovitelj Victoria & Albert Museum iz Londona, gospodu Johnu Horsleyu. Imenovala se je »Popolno veselje.« Naslikana je bila družina, ki praznuje božič in podarja hrano in obleko revnim.

Danes raznosijo poštarji na milijone voščilnic z različnimi sporočili: od miru do lepih želja, od zasneženih pokrajin do sneženih mož, dimnikarjev, jaslic, od bogatih sporočil priznanih umetnikov, prek kičasto natrpanih, svetlikajočih se, do bogastva lastne iznajdljivosti pošiljateljev.

Pomen

Čemu si za praznike pošiljamo voščilnice? Navada? Žal je največkrat res samo to. Kupimo voščilnico, napišemo standardno vrstico: "vesele praznike" in se podpišemo. Če "nimamo časa", (Imeti čas sploh ni vprašanje časa!) kupimo voščilnico z že izpisanim voščilom, kamor se nam je treba samo še podpisati (kakor na poslovno pismo). Še malo, pa bo odpadlo tudi to, ker si bomo namesto voščil(nic) pošiljali le še neosebna elektronska sporočila brez topline človeške pisave. Ko dopuščamo vdiranje poslovnih odnosov v zasebno življenje, vedno bolj siromašimo svoje medosebne odnose. Kakšni so le-ti, se zelo dobro odraža tudi na voščilnicah. Voščilnica izraža naše spoštovanje, našo ljubezen do naslovljenca. Več truda ko vložimo vanjo, bolj se vidi kako in koliko cenimo naslovljenca.

Napravimo letos nekaj za poglobitev svojih medosebnih odnosov. Vzemimo si čas, poiščimo primerno voščilo (npr. v cerkvenih ljudskih pesmih) in ga ročno izpišimo na voščilnico. Za prijatelje se bomo še bolj potrudili in sami izdelali tudi voščilnico. Če voščilnice izdelujemo skupaj z drugimi (npr. v družini) hkrati bogatimo tudi medsebojne vezi. Otrokom za vedno ostane spomin na večer, ko so v družini skupaj pisali in izdelovali voščilnice ter se pogovarjali o ljudeh, ki jim pišejo. Morda se bomo nasmejali ob "umetnosti" najmlajših pa tudi manj mladih, vendar pazimo, da bodo voščilnice lične (brez pack in nazobčanih ali postrani odrezanih robov...). Kot kristjani bodimo pozorni tudi na to, da na voščilnicah ne bo motivov, ki nimajo nikakršne zveze z vsebino praznika oz. z našo narodno tradicijo.

Predlogi za voščila

Ne bojte se! Glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudi.
(Lk 2, 10.)

Marija pa je vse te stvari ohranila zase in jih premišljevala v svojem srcu. (Lk 2, 19.)
Da bi v srcih vedno imeli prostor za Boga, želim.

Blagoslovi te Gospod in te varuj!
Razjasni naj Gospod svoj obraz nad teboj in ti bodi milostljiv.
Obrne naj Gospod svoje obličje k tebi in ti da mir.
(4 Mz 6, 24-26)

Duhovna in zunanja priprava na božič

Bog se učovečil je, radujmo se!
Da bi nas odrešil vse, veselimo se!

Kakor nekdanj v Betlehemu
v srcu naj odmeva glas:
Slava večnemu v višavi,
ki se je rodil za nas!

Očetove slave je odsvit z višave,
v telesu človeškem je Bog sam skrit.
Dete rojeno, v jasli položeno.
O pridite, molimo, o pridite, molimo,
o pridite, molimo Jezusa!

Sveta se skrivnost obhaja,
božji Sin se v njej rodi.
V dušah vernih se poraja
Dete blažene noči.

Sreča neizmerna dana
rodu je človeškemu:
Kruh se božji v njej pripravlja
srcu, Bogu zvestemu.

Mir in tišino božične noči,
tiho radost in srečo, ki jo more prinesiti le On, želim.

Da miru božične noči vse leto ne bi izgubili.

Božji nam je rojen Sin, radujmo se!

Mir ljudem na zemlji!

Obljuba predavna postala je res,
Zveličar je rojen ljudem iz nebes!

Kaj pomaga vse, kar si poželi naše srce?

Naj ti božje Detece prinese svoj mir, le to ti želim.

Teh lepih misli iz Svetega pisma in naših božičnih pesmi se res lahko razveselimo. Prav radi bi jih sporočili še komu. Če jim dodamo nekaj iznajdljivosti in ščepec pozornosti lahko pristno božično veselje posredujemo tudi z voščilnicami. Tu je nekaj predlogov, s katerimi želim vzpodbuditi vašo vero in vašo ustvarjalnost.

Predlagam nekaj načinov za izdelavo voščilnic, vendar ne pustimo se omejiti s temi predlogi. Bodimo ustvarjalni!

Izdelava

Osnovo za vizitko izdelamo iz šelešamer ali drugega tršega papirja, ki je lahko rahlo obarvan. Pazimo, da bo vizitka čista, brez pack lepila ali barve in lepo obrezana. Lepe ravne robove dobimo, če si pomagamo z olfa nožem ali rezalnikom za papir.

Iz starih razglednic

- stare razglednice
- trd papir za voščilnico (šeleshamer)
- lepilo
- škarje ali olfa nož

Iz starih božičnih razglednic izrežemo (ali trgamo) posamezne motive. Posamezen motiv prilepimo na voščilnico, ki jo naredimo iz tršega papirja (npr. šeleshamer). Motive lahko izrežemo (trgamo) v obliki kroga, kvadrata, pravokotnika, nepravilnega lika. Če želimo, lahko iz starih voščilnic izrežemo (trgamo) tudi voščilo, npr.: Vesele praznike, ga obžgemo (pazimo, da nam plamen ne "požre" preveč papirja) in ga prilepimo na voščilnico. Napis naj nekoliko prekriva motiv.

Negativ - pozitiv

- trd papir za voščilnico
- samolepilnega kolaž papir, filc ali velur papir
- pisalo
- lepilo
- škarje ali olfa nož

Iz samolepilnega barvnega papirja (ali filca, velur papirja, to je samolepilni papir, ki je na eni strani polepljen z blagom.) z olfa nožem izrežemo motiv in ga prilepimo na voščilnico, ki jo naredimo iz tršega papirja (npr. šeleshamer). Če pazimo, kako izrezujemo, je uporaben tudi negativ.

Iz v vodi netopnih barv

- stara posoda
- emajl barve oz. barve, ki se ne mešajo z vodo
- lesena paličica
- tanek papir
- škarje
- pinceta
- časopisni papir
- lepilo
- vžigalice

Z dobro izbiro barv lahko izrazimo različna razpoloženja: temne, težke barve pomenijo trpljenje, preganjanje, revščino, krivico ..., svetle, prozorne pa veselje, novo življenje, presežnost ...

V staro posodo z vodo nakapljamo emajl barve oz. barve, ki se ne mešajo z vodo. Najlažje to storimo s staro leseno paličico, ki jo pomočimo v barvo nato pa podržimo nad vodo. Kapljice barve, ki plavajo na vodi, razpihamo. Bolj ko jih razpihamo, bolj so barve prozorne in voščilnice se bodo hitreje sušile. Nato polagamo kvadratne, pravokotne ali nepravilne like iz tankega papirja na gladino vode, da se nanje prime barva. Dvigamo jih s pinceto in odlagamo na časopisni papir. Ko so suhi, jih na voščilnico prilepimo. Dodamo lahko še napis z voščilom, ki ga napišemo na košček papirja, ga obžgemo in prilepimo na barvni motiv.

Brizgane

- časopisni papir
- karton ali lepenka (za šablono)
- svinčnik, škarje ali olfa nož
- trd papir (za voščilnico)
- vodene ali tempera barvice
- stara zob na ščetka
- posoda za barvo
- lesena paličica ali mrežica ali cedilo
- barvni razpršilec

Površino, kjer bomo delali zaščitimo s časopisnim papirjem. Na lepenko, ki naj bo nekoliko večja kot voščilnica, narišemo motiv in ga izrežemo. Tako pripravljeno šablono položimo na voščilnico. Šablona mora pokrivati vso voščilnico. Staro zobno ščetko namočimo v barvo in z njo podrgnemo ob rob ploščate paličice ali po mrežici ali po cedilu, da se barva razprši in kapljice barve brizgnejo na izrezani motiv. Ko se barva posuši, šablono previdno dvignemo. Delo si lahko olajšamo z barvnimi razpršilci.

Vezeno

- trd papir za voščilnico
- blago za vezenje
- prejica, igla
- lepilo
- škarje ali olfa nož

Na košček blaga izvezemo motiv po vzorcu in ga nalepimo na voščilnico. Lahko pa se še malo bolj potrudimo: Trši papir prepognemo na tri dele in v srednji del izrežemo krog, elipso, kvadrat ali drugo obliko. Izrez naj bo nekoliko manjši kot blago z izvezenim vzorcem. Obris izreza narišemo na levi del papirja in tja prilepimo vezenino. Z lepilom premažemo ves srednji del z izrezom in ga prilepimo na levi del tako, da vezeni del zapolni izrez. Tako skupaj zlepljena deal predstavljata prvo stran, desni del pa zadnjo stran voščilnice.

Iz filca

- trd papir za voščilnico
- raznobarvni filc
- lepilo
- škarje ali olfa nož

Iz temnega filca izrežemo krog, elipso ali drugo obliko, ki lahko predstavlja hlevček in jo prilepimo na voščilnico. Iz svetlega filca izrežemo silhueto Deteta ali Družine in ga prilepimo na "hlevček".

Luknjane

- trd papir za voščilnico (šeleshamer)
- tanek papir, pisalo
- zlata ali srebrna folija (npr. od čokolade ali od kave) ali barvni papir
- bucika

- lepilo

Motiv narišemo na tanek papir in ga položimo na zlato ali srebrno folijo ali barvni papir. Z buciko prebadamo papir po zarisani črti. Tako pripravljen barvni papir prilepimo na voščilnico.

Reliefne

- trd papir za voščilnico (šeleshamer)
- tanek papir, pisalo
- zlata ali srebrna folija (npr. od čokolade ali od kave)
- papirnata servieta
- kemični svinčnik
- lepilo
- bakrena folija, solna kislina

Motiv narišemo na tanek papir in ga položimo na folijo, oboje pa na papirnatu servieto oz drugo mehko podlago. S kemičnim svinčnikom ponovno narišemo motiv po prej narisani predlogi. Tako pripravljeno folijo z licem navzgor (izbočenost navzgor) prilepimo na voščilnico.

Če smo bolj veščji si lahko privoščimo bakreno folijo. Posotpek izdelave je enak, le da na koncu folijo potopimo v oksidacijsko raztopino (kupi se v specializiranih trgovinah za ročna dela) ali pa v solno kislino (Previdno, da ne pride do poškodb! To naj delajo odrasli). Ko ploščica oksidira, jo umijemo in rahlo podrgnemo po izbočenem delu reliefa, da le ta dobi drugačen sijaj.

Šivane

- trd papir za voščilnico (šeleshamer)
- pisalo, škarje
- barvni ali velur papir
- igla
- moline prejica (poljubne barve)
- lepilo

Po zarisanem vzorcu na barvnem papirju ali velur papirju "šivamo" z iglo in prejico, ki smo jo razdelili na posamezne niti. Prejico na zadnji strani prilepimo (vozla ne delamo). Spredaj mora prejica teči po zarisani risbi, zadaj pa skušamo najti čim krajšo pot do naslednjega vboda. Ko je motiv končan, papir prilepimo na voščilnico.

S slamicami

- trd papir za voščilnico (šeleshamer)
- filc ali velur papir
- tanek papir
- slamice
- likalnik (štedilnik)
- pisalo
- lepilo
- škarje in olfa nož

Pripravimo voščilnico iz tršega papirja na katero nalepimo velur papir ali filc. Slamice razpolovimo, sploščimo in obarvamo, to je polikamo z likalnikom. Likamo kratko, samo toliko časa, da nekoliko porjavijo. Lahko jih barvamo tudi na plošči štedilnika, tako, da jih pritisnemo

Duhovna in zunanja priprava na božič

nanjo za nekaj sekund. Pazimo, vnetljivo! Slamice nato nalepimo na tanek papir eno do druge. Z druge strani papirja narišemo motiv in ga previdno izrežemo. Vse skupaj nalepimo na vizitko s filcom ali velur papirjem.

Suhe rože

- trd papir za voščilnico (šeleshamer)
- barvni papir ali filc, blago ali furnir
- stisnjene rože iz herbarija
- pinceta
- lepilo
- olfa nož

Pripravimo voščilnico iz tršega papirja na katero nalepimo barvni ali velur papir, filc ali furnir. Kapnemo kapljico lepila na star papir in rahlo razmažemo. Previdno s pinceto vzamemo suho rožo eno za drugo in jo s spodnjo stranjo povlečemo čez lepilo. Nato jo prilepimo na pripravljeno podlago. Dobro si je že pred začetkom lepljenja narisati kompozicijo na poseben papir, da bomo natančno vedeli katero rožo in kam prilepiti, kajti suhe rože so krhke in se hitro raztrgajo, če jih večkrat premikamo z enega mesta na drugega. Pa tudi lepilo se na podlagi pozna.

Iz furnirja

- trd papir za voščilnico (šeleshamer)
- pisalo
- furnir
- električni svinčnik za vžiganje v les
- srebrna barva v razpršilcu ali prozorni lak in zlat prah
- lepilo
- olfa nož, ravnilo
- obtežitev

Pripravimo voščilnico iz tršega papirja. Nato narežemo furnir na primerno velike kose (tako, da so kakšen cm manjši kot voščilnica. Pazimo, ko režemo furnir, ker je zelo lahko napačno zarezati. Močno pritisnimo z ravnilom na furnir in ob podlago in odločno zarezimo. Na pripravljene kose narišimo motiv, ki ga nato narišemo (pravzaprav vžgemo) še z električnim svinčnikom. Rahlo popršimo s srebrno barvo ali pa s prozornim lakom in nato hitro posujemo z zlatim prahom ali svetlicami. Furnir nato prilepimo na voščilnico. Dobro obtežimo.

Trodimenzionalne

- trd papir za voščilnico (šeleshamer)
- pisalo
- barvni papir
- lepilo
- škarje ali olfa nož

Narišemo motiv na trši papir in papir prepognemo. Spodnji del motiva (pod robom) pustimo samo narisani; nad robom pa motiv izrežemo do prepogiba in ga dvignemo iz ravnine papirja. Na voščilnico lahko poleg motiva pripišemo tudi voščilo. Voščilnico postavimo na podlago v obliki šotora. Napol izrezan motiv se dviga nad voščilnico.

Okras

Pomen

Večji je praznik, daljše so priprave nanj. S pripravami ustvarjamo posebno ozračje, pričakovanje. Krščansko pričakovanje v adventu in praznovanje božiča ni odvisno od daril in okraskov. Resnično lepoto praznika prinese srečanje z živim Bogom in poglobitev pristnih medčloveških odnosov. Svoje mesto in vrednost imajo seveda tudi lepo okrašeno stanovanje in darila, če jih pripravljamo zato, da bi razveselili svoje bližnje. Vse okrasje naših domov v decembrskih dneh naj bi bilo le pripomoček. Pravi okras, ponos in veselje našega doma pa naj postanejo naša srca. Če opustimo duhovne priprave - molitev, razmišljanje ob Svetem pismu - noben okras ne bo prinesel pravega veselja. Vse, kar je zunanjega, naj izraža tudi našo notranjo naravnost, naše notranje duhovno bogastvo.

Izdelava

Adventni korenine

- osnovni elementi: 4 (vijolične) sveče, zelenje, korenina
- krasni elementi: storži, pozlačene vejice, šipkove vejice...
- lepilo za les
- kladivo

Osnova za adventne korenine so korenine, veje ali štori (porobki) različnih dreves, grmov ali vinske trte. Odlične so suhe gorske korenine in veje viharikov, ki so od vetra, dežja in mraza obdelane tako, da so povsem sive, skoraj bele pa tudi povsem suhe in brez trhlenosti. Za vse to pa moramo poskrbeti še preden zapade sneg, morda že kar med poletnimi počitnicami. Korenino temeljito očistimo in polakiramo s prozornim mat lakom. Če imamo korenine ali veje viharikov to ni potrebno.

V korenino zabijemo štiri žeblice in jim odščipnemo glavice. Nanje nasadimo sveče. Dandanes se dobijo sveče raznih oblik, ki lahko adventno korenino naredijo res lepo. Pazimo, da izberemo primerno velikost.

Zelenje ovijemo okoli korenine ali ga zatakujemo za štrleče dele ali razpoke. Pritrdimo jih z manjšimi žeblički ali laksom. Po vejicah breze ali kakšnih drugih drobnih vejicah razpršimo zlato ali srebrno barvo (ne preveč, naj se še vidi osnovni material) in jih prav tako zatakujemo, privežemo ali pribijemo. Za poživitev dodamo nekaj šipkovih vejic z rdečimi plodovi šipka. Pazimo, da vejic ne pustimo preblizu sveč, da se ne bi, lahko vnetljive, vžgale.

Dodamo storže, ki smo jih okrasili z rahlim zlatim poprhom. Odvisno od velikosti korenine izberemo prav majhne, npr. storžke jelše in jih pustimo še na vejicah ali pa malo večje macesnove storžke, še večje borove itd. Storže na korenino prilepimo z lepilom za les.

Venček za na okno

- lepenka
- raznobarvni kolaž papir
- pisalo, škarje, lepilo
- nit

Iz lepenke izrežemo 2 cm širok kolobar premera 2 dm. Iz različnih odtenkov zelenega kolaž papirja izrežemo smrekove vejice, iz rdečega papirja izrežemo krogce, iz zlatega storžke itd. Vse nalepimo na obod iz lepenke. Pritrdimo nit in obesimo na okenski okvir.

Darilca - paketki

Duhovna in zunanja priprava na božič

- lepenka, ovojni papir (lahko od bonbonov) ali alu folija
- lepilo
- zlat trakec
- škarje

Iz lepenke izrežemo ploščino kocke (premer stranice 2 cm), jo oblepimo z ovojnim papirjem, sestavimo kocko, jo zlepimo in prevežemo s trakcem.

Taka navidezna darilca lahko obesimo na božično drevesce ali postavimo na praznično mizo. Če smo dovolj spretni lahko kocko zlepimo tako, da je možno eno stranico odpreti. V tako kocko damo bonbon, lešnik ali kaj drugega primernega.

Storži

- nit
- zlat barva v razpršilcu ali brezbarvni lak za lase in svetleč prah

Majhne borove ali macesnove storžke privežemo na nit, jih obesimo na primerno mesto, nato pa po njih rahlo razpršimo zlato barvo z razpršilcem tako, da ostane naravna barva še dobro vidna. Še lepše pa je, če po storžkih razpršimo brezbarvni lak za les (tudi lak za lase je dober) in jih potresemo z zlato bronzo ali kakšnim drugim svetlečim se prahom. Tako okrašene obesimo po vejicah drevesca.

Lešniki, orehi, želod

- nit
- ovojni papir
- koščki filca, papir
- lepilo
- škraje
- pentlja

Podobno kakor storže, moremo za okras uporabiti tudi lešnike in orehe. Nit nanje kar prilepimo. Lahko pa tako lešnike kakor orehe zavijemo v ovojni papir, jih okrasimo s pentljo in obesimo. Tisti z več domišljije bodo pričarali razne možice, angele, živalce iz dveh, treh lešnikov z dodatkom nekaj koščkov filca ali papirja. Za npr. veverico izrežemo filc ali papir za ušesa in jih prilepimo na lešnik. Narišemo gobček in brke, za trup prilepimo še en lešnik, dodamo rep iz filca in veverička je tu.

Namesto drevesca

- smrekove veje s storži
- močnejša vrvica
- rdeč trak za pentlje
- škarje

Namesto božičnega drevesca lahko postavimo v vazo smrekove veje s storži. Morda pa bomo košato smrekovo vejo (ali dve, tri manjše - skupaj zvezane) obesili (debelejši konec veje navzgor) na steno, zaveso ali vrata. Da bo bolj slovesno ji dodamo še tri storže, ki jih s trakom za pentlje pritrdimo na zgornji konec veje. Na vrhu trak zvežemo v pentljo.

Jaslice

- 9 lesenih kljukic (polovičke)
- lepilo z les
- rumen košček filca
- bel košček filca
- lesena kroglica
- malo vate ali časopisnega papirja
- temen flomaster ali svinčnik za žganje lesa
- smrekova vejica

2x po dve polovički lesenih kljukic zlepimo v trikotnik. Zadnji dve zlepljeni polovički prilepimo povprek na trikotnik (za vezavo). Košček rumenega filca prilepimo znotraj trikotnika na "tla" tega na novo nastalega hlevčka. Nanj položimo Dete. Za izdelavo Deteta zvijemo košček časopisnega papirja v majhen svaljek. Na en konec prilepimo leseno kroglico in časopis in del kroglice zavijemo v bel košček filca, kot v pleničko. Ob stran hlevčka lahko zataknejo smrekovo vejico.